

Наукова діяльність І.Пулюя протікає на межі ХІХ та початку ХХ століття, коли відбуваються докорінні зміни в структурі фізичної науки, інтенсивно формуються нові галузі наукового знання на перетині "класичних" областей природознавства і, насамперед, електротехніки, розробляються якісно нові методологічні основи сучасної фізики. Саме остання принципово не може бути співставлена з класичною за світоглядною і методологічною проблематикою, змістом, структурою і духом мислення.

Вважаю, що творчу спадщину І.Пулюя слід переосмислити крізь призму формування і практичного застосування (скажімо, на прикладі розкриття природи невидимих Х-променів) всебічно цілісного стилю мислення, розробки неklasичної багатофакторної методологічної парадигми на основі суттєвої зміни теоретичних побудов "лідера" природознавства та нетрадиційного розуміння філософсько-методологічних проблем фізичного пізнання в рамках органічної цілісності теоретичного пошуку і експериментального дослідження.

ІВАН ПУЛЮЙ ПРО УКРАЇНУ В ГЕОПОЛІТИЧНОМУ ВИМІРІ **М.Вербовий, О.Вербова**

Іван Пулюй, що займав чільне місце серед науковців Австро-Угорщини, спричинив до відродження української державності. Підстави для такого твердження закорінені у громадянській поставі великого європейського вченого в контексті політичної ситуації кінця ХІХ початку ХХ століття, а, особливо, в умовах Першої світової війни. Проблема творення Української держави була для Івана Пулюя не менш важливою, ніж його праця у царині фізики та електротехніки. Можна стверджувати, що заслуги вченого перед Україною є не меншими, аніж героїв українських визвольних змагань.

Перші кроки юного Івана Пулюя на українській громадській ниві, коли він як гімназист Тернопільської класичної гімназії засновує нелегальний молодіжний гурток для вивчення і популяризації української історії та літератури, піднесення національної свідомості народу, і вся його подальша громадсько-політична діяльність ще не оцінені, на жаль, молодією Українською державою. Поряд із напруженою науковою працею у Відні, він разом із видатним біохіміком Іваном Горбачевським, за свідченням Івана Франка, своїм авторитетом сприяли вивіщенню української "Віденської Січі" як серйозної репрезентанти молодого українства в умовах активного спротиву аналогічних товариств великоруського та польського середовища.

Поряд із виданням підручника з геометрії рідною мовою Іван Пулюй, разом із Пантелеймоном Кулішем, а після його смерті з Іваном Нечуєм-Левицьким, перекладає на українську мову найпершу книгу для свого народу "Біблію", що було першорядною справою для самоідентифікації всієї української нації.

На особливу увагу заслуговує праця Івана Пулюя "Україна та її міжнародне політичне значення", яка вийшла німецькою мовою у Празі 1915 року по слідах страшної руйнації, якої зазнало все українство в результаті військової окупації Галичини російськими військами під час Першої світової війни. Тут ми відкриваємо великого Пулюя у ролі